

708945
Helsedirektoratet
Biblioteket Postboks 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Vår referanse
16/00345-2

Dato
8. april 2016

Ref. nr. 15-11216-5: Nasjonal faglig retningslinje for røykeavvenning hos fastlegen - Synspunkter fra Den norske tannlegeforening

Den norske tannlegeforening (NTF) takker for anledningen til å kommentere utkastet til denne nye, nasjonale retningslinjen. Det er prisverdig, og på høy tid, at denne oppdateringen nå kommer.

Generelt om retningslinjen

NTF slutter seg til både oppbyggingen av og innholdet i retningslinjen som sådan. Den er både hensiktsmessig utformet, relevant og faglig godt begrunnet.

Imidlertid mener vi det er uheldig at retningslinjen begrenses til kun å omfatte røykeavvenning hos fastlege. Heri ligger en begrensning både med hensyn til produktkategori, hvor eksempelvis snusavvenning ikke inkluderes, men bare gis en kort og mer overflatisk beskrivelse som virkemiddel ved røykeavvenning, og ved at retningslinjen bare knyttes til en behandlerkategori, nemlig fastlegen. Etter NTFs oppfatning innebærer det siste et for snevert og noe foreldet syn på hvordan folkehelsearbeidet generelt og antitobaksarbeidet spesielt bør organiseres for å utnytte helsetjenestens samlede ressurser best mulig.

Tannlegers rolle i folkehelsearbeidet

En betydelig del av den norske befolkning besøker et tannlegekontor regelmessig. En undersøkelse fra 2013 (Grytten, Skau, Holst 2014)* viste at hele 88 % av voksenbefolkningen hadde vært hos tannlege i løpet av de to siste årene, og 77 % hadde vært der i løpet av siste året. I gjennomsnitt hadde de som hadde vært hos tannlegen siste år 2,03 besøk.

* *Nor Tannlegeforen Tid 2014; 124: 276–83*

Tannlegen er trolig den helsearbeideren som treffer den største andelen av befolkningen regelmessig. Dette gir tannlegen en unik posisjon til å drive helsefremmende og forebyggende arbeid på individnivå, hvor det også kan legges vekt på andre forhold enn det som er direkte knyttet til den orale helsen. NTF har i flere år og i en rekke sammenhenger spilt inn til norske politikere og helsemyndigheter at foreningen – og medlemmene - stiller seg bak satsingen på tobakksreduksjon og sluttarbeid. Vi har oppfattet at ikke minst Helsedirektoratet har vist stor interesse for dette.

Tannleger og tobakksavvenning

NTF er overrasket og skuffet over at denne nye retningslinjen utelukkende konsentrerer seg om fastlegen. Selv om vi selvsagt anerkjenner fastlegens sentrale rolle i primærhelsetjenesten, bør det være hevet over tvil at tannleger både innehar den kompetanse som er nødvendig og ikke minst er i en posisjon i forhold til befolkningen som gjør yrkesgruppen til en betydelig ressurs som norsk helsetjeneste fortsatt ikke benytter seg av i tilstrekkelig grad.

I et policydokumentet vedtatt av NTFs representantskap (november 2013) slås det fast at tannlegene bør inkludere informasjon om bruk av tobakks negative påvirkning på tannhelsen i alle pasientkonsultasjoner og tilby hjelp til snus- og røykeslutt der dette er relevant.

Med mulig unntak for enkelte forhold knyttet til medikamentell behandling ved røykeslutt, kan alle tiltak som skisseres i retningslinjen, gjennomføres på tannklinikk i regi av tannlege og dennes medarbeidere (ref. pkt. 3.8). NTF mener det vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt og i befolkningens interesse at denne retningslinjen gjøres gjeldende også for tannleger.

Tannleger og forskrivning av legemidler

Odontologistudenter i Norge får en bred utdanning innen farmakologi, som sammen med de øvrige undervisningsfagene setter dem i stand til å vurdere behovet for og å forskrive nødvendige medikamenter til pasient i forbindelse med behandling av orale sykdomstilstander. I en klinisk hverdag hvor et stort antall i en stadig eldre befolkning bruker et økende antall medikamenter daglig, må dagens tannleger ha svært god kjennskap til en rekke forhold knyttet til både bruk av og interaksjoner mellom ulike legemidler.

Retningslinjen legger opp til at alle som ønsker å slutte å røyke, bør vurderes med tanke på medikamentell behandling. NTF har ingen innvendinger mot dette. Etter vår mening, og med bakgrunn i det ovenstående, vil bruk av legemidler som ledd i røykeavvenning ikke medføre særlige problemer dersom den nasjonale retningslinjen også omfatter tannleger. Både retningslinjen og regelverket om forskrivning av medikamenter vil fortsatt kunne sette de begrensninger som anses nødvendig, både mht. hva tannlegen kan forskrive og om relevante krav til kontakt med/henvisning til pasientens fastlege.

Konklusjon

NTF mener at den nasjonale retningslinjen bør utvides til også å omfatte tannleger. Dette vil gi en befolkningen langt bedre tilgang på denne tjenesten, noe som forventes å gi en betydelig gevinst både for samfunnet og for den enkelte pasient.

En slik endring/utvidelse av nedslagsfeltet for retningslinjen vil innebære følgende implikasjoner for de tre anbefalingene som Helsedirektoratet har trukket fram som særlig vesentlige i sitt høringsbrev:

1. Minimal intervensjon gjennomføres ved alle egnede konsultasjoner – også hos tannlege.
2. Alle som ønsker å slutte å røyke får tilbud om strukturert hjelp til avvenning – også hos tannlege.
3. Alle som ønsker å slutte å røyke, blir vurdert med tanke på medikamentell behandling - – også hos tannlege. Pasientens fastlege konsulteres før slik behandling igangsettes, i henhold til nærmere bestemmelser.

Med vennlig hilsen

Den norske tannlegeforening

Morten Harry Rolstad

Generalsekretær